

ΕΝΤΗΕΤΟ.34

18.1.1938: ΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ ΛΕΟΝΤΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΝΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ ΠΑΛΜΕΡ ΝΑ ΕΠΕΜΒΑΙΝΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Μετά τη δημοσίευση των Νόμων **33, 34 και 35** του **1937** για την εκλογή Αρχιεπισκόπου ανεστάλησαν και οι προσπάθειες των Μητροπολιτών Λεοντίου και Κυρηναίας (ο τελευταίος βρισκόταν εξόριστος στην Αθήνα) για προώθηση του όλου θέματος.

Οι δύο Μητροπολίτες υποστήριξαν αμέσως αναβολή των προσπαθειών για εκλογές.

Ο Λεόντιος που βρισκόταν στην Κύπρο έδρασε πρώτος και ανέστειλε κάθε πρωτοβουλία. Μετά ενημέρωσε σχετικά τον Κυρηναίως Μακάριο στην Αθήνα, ο οποίος συμφώνησε απόλυτα.

Εγγραφε σχετικά το περιοδικό "Απόστολος Βαρνάβας" εκφραστικό όργανο της Ιεράς Εκκλησίας της Κύπρου το Δεκέμβριο του **1939**:

"Αμέσως μετά την δημοσίευσιν των νόμων τούτων ανεστάλη προσωρινώς η εκλογή υπό του Αγίου Τοποτηρητού όστις έσπευσε να επικοινωνήσει περί του ζητήματος μετά του Αγίου Κυρηναίας. Γνώμη αμφοτέρων των Μητροπολιτών και Συνοδικών Αγίων Πάφου και Κυρηναίας απεστάλη αύτη κανονικώς επί τη ελπίδι ότι η Κυβέρνησις κατόπιν μελέτης θα έβλεπε το αντίθετον των νόμων αυτής προς το εν τω Καταστατικώ Χάρτη της Εκκλησίας ημών διαγραφόμενον και οριζόμενον εκκλησιαστικόν ημών καθεστώς της εκλογής και θα ενήργει ούτως ώστε να καταστή δυνατή η κανονική εκλογή Αρχιεπισκόπου Κύπρου".

Ο Κυρηναίως ανέφερε στην επιστολή του στο Λεόντιο υπό ημερομηνία **18** Ιανουαρίου **1938** (εφημερίδα "Ελευθερία" **3.2.1938**) ότι "συμφωνεί προς πάσας τας ενεργείας του μέχρι σήμερον".

Πρόσθετε ότι "η εκλογή Αρχιεπισκόπου δέον να αναβληθή μέχρις ότου εξασφαλισθή κανονική

διεξαγωγή αυτής, συμφώνως προς τα σχετικά άρθρα του καταστατικού της Εκκλησίας Κύπρου".

Την ίδια άποψη είχαν και οι Μητροπολίτες Τραπεζούντος και Σιναίου τους οποίους ο Λεόντιος είχε επίσης ενημερώσει (Απόστολος Βαρνάβας Δεκέμβριος 1939):

"Μετά την δημοσίευσιν των Κυβερνητικών τούτων νόμων, ένεκα των οποίων ανεστάλη η εκλογή οι Άγιοι Τραπεζούντος και Σιναίου ειδοποιήθησαν υπό του Αγίου Τοποτηρητού συναποστείλαντος εις αυτούς και αντίτυπα των νόμων, όπως αναβάλωσι την εις Κύπρον αναχώρησιν αυτών μέχρι νεωτέρας προσκλήσεως. Αμφότεροι οι Ιεράρχαι, λαβόντες γνώσιν των νόμων τούτων, επεδοκίμασαν και συνεφώνησαν περί της ανάγκης, όπως αναβληθή η εκλογή μέχρις επιτεύξεως κανονικής τοιαύτης και συμφώνου προς το Καταστατικόν της κυπριακής εκκλησίας".

Ιδιαίτερα ο Τραπεζούντος στην απαντητική επιστολή του ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1937 που λήφθηκε στη Λευκωσία στις 10 Ιανουαρίου 1938 εξέφρασε, σύμφωνα με ανακοίνωση της Αρχιεπισκοπής (Ελευθερία 3.2.1938) "την συμπάθειαν του και εύχεται όπως ο Κύριος απαλλάξη την Εκκλησία Κύπρου της δεινής αυτής περιπετείας, ίνα κατορθώση να προχωρήση απροσκόπτως εις κανονικήν εκλογήν του Αρχηγού αυτής συμφώνως προς τας παραδόσεις τον Καταστατικόν Χάρτην".

Και οι δύο Μητροπολίτες συμφωνούσαν στα μηνύματα τους για επ' άοριστη αναβολή. Εγγραφε η εφημερίδα "Ελευθερία" την 1.1.1938:

"Μας γράφουν εξ Αθηνών ότι υπό των Πανιερωτ. Μητροπολιτών Κυρηναίας κ. Μακαρίου και Τραπεζούντος κ. Χρυσάνθου απεστάλησαν προς τον Πανιερώτατον Τοποτηρητήν του Αρχιεπισκοπικού θρόνου κ. Λεόντιον επισταλαί, εν αις αμφότεροι οι ρηθέντες Μητροπολίται ασπάζονται την γνώμην του Π. Τοποτηρητού και συμβουλεύουν την επ' άοριστον αναβολήν της εκλογής Αρχιεπισκόπου Κύπρου.

Το ίδιο υποστήριζαν και τα Πατριαρχεία

Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων. Σύμφωνα με την ίδια εφημερίδα

"Κατά τας αυτάς πληροφορίας μας και τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων είναι γνώμης ότι επί του παρόντος ενδείκνυται η αναβολή της λύσεως του Αρχιεπισκοπικού ζητήματος".

Ταυτόχρονα ο Λεόντιος υπέβαλε υπόμνημα στον Υπουργό Αποικιών μέσω του Κυβερνήτη στις 7 Ιανουαρίου 1938 με το οποίο διαμαρτυρόταν για μια σειρά από Νόμους που είχαν εγκριθεί σε βάρος της Εκκλησίας και ιδιαίτερα με τους τρεις νόμους που καθιστούσαν στην ουσία αδύνατη την εκλογή Αρχιεπισκόπου. Ιδιαίτερα έντονες ήταν οι απόψεις του Λεοντίου γύρω από το νόμο 34 του 1937 που πρόβλεπε ότι ο εκλεγμένος νέος Αρχιεπίσκοπος θα έπρεπε να τύχει της εγκρίσεως του Κυβερνήτη, άλλως δεν θα μπορούσε να εγκαθιδρυθεί.

Λεπτομέρειες για τους νόμους που ήγειρε ο τοποτηρητής έδωσε η εφημερίδα "Ελευθερία" στις 31 Μαΐου 1938. Οι Νόμοι ήσαν οι ακόλουθοι:

"Ο υπ' αριθμόν 25 του 1937, ο οποίος προνοεί διά την εν τισί περιπτώσει διενέργειαν ερεύνης εις τας υποθέσεις και την άσκησιν ελέγχου εις τους λογαριασμούς των Εκκλησιών και των μοναστηριών της Αυτοκεφάλου Ελληνορθόξου Εκκλησίας της Κύπρου.

2.Ο υπ' αριθμόν 26 του 1937, τροποποιητικός του περί Επαχιακών Συμβουλίων Νόμος.

3). Ο υπ' αριθμόν 27 του 1937, τροποποιητικός των περί Στοιχειώδους Παιδείας νόμων.

4). Ο υπ' αριθμόν 33 του 1937 Νόμος, δυνάμει του οποίου αποκλείονται ωρισμένα πρόσωπα από του να εκλεγούν εις τον χηρεύοντα Αρχιεπισκοπικόν Θρόνον.

5). Ο υπ' αριθμόν 34 του 1937 Νόμος, όστις προνοεί διά την έγκρισιν υπό της Α. Ε. του Κυβερνήτου του εκλεγησομένου εις τον χηρεύοντα Αρχιεπισκοπικόν Θρόνον προσώπου, και

6). Ο υπ' αριθμόν 35 του 1937, τροποποιητικός του νόμου 1925 περί της Αυτοκεφάλου Ελληνορθόξου η Εκκλησίας της Κύπρου, δυνάμει του οποίου

επιτρέπεται η εις τον Αρχιεπισκοπικόν Θρόνον εκλογή προσώπου έχοντος κυπριακήν ιθαγένειαν έστω και αν είναι μέλος άλλης πλην της Κυπριακής Ελληνορθοδόξου Εκκλησίας".

Η απάντησις του Κυβερνήτη ήλθε με καθυστέρηση πέντε ολοκληρών μηνών (27 Μαΐου 1938) και με αυτήν ο Κυβερνήτης πληροφορούσε τον Λεόντιο ότι ο Υπουργός των Αποικιών δεν αναγνώριζε κανένα προνόμιο στην Κυπριακή Εκκλησία το οποίο να μη υπέκειστο σε διακανονισμό από Νόμους.

Ομως ο Πάλμερ πληροφορούσε τον Λεόντιο ότι ο Υπουργός των Αποικιών θα ήταν διατεθειμένος να τροποποιηθεί ο Νόμος 34 του 1937 με τον οποίο ο Κυβερνήτης διατηρούσε το δικαίωμα έγκρισης ή όχι του εκλεγησομένου Αρχιεπισκόπου μετά την εκλογήν και να αλλάξει η πρόνοια ώστε ο Κυβερνήτης να έχει το δικαίωμα να εγκρίνει εκ των προτέρων (προ της εκλογής) τους υποψηφίους και να διατηρεί το δικαίωμα να διαγράφει ονόματα υποψηφίων.

Η απάντηση του Κυβερνήτη που ήλθε ενώ ο Λεόντιος ήταν ήδη υπό αστυνομική παρακολούθηση στην Πάφο, έχει ως εξής:

Τη 27 Μαΐου 1938

"Πανιερώτατε,

Ενετάλην υπό της Α.Ε. του Κυβερνήτου να αναφερθώ εις τη από 7 Ιανουαρίου 1938 επιστολήν μου, δι' ης εγνώριζον λήψιν του υπομνήματος σας της 21ης Δεκεμβρίου 1937, το οποίον διεμαρτύρετο εναντίον διαφόρων Νόμων επηρεαζόντων την Εκκλησίαν της Κύπρου και οι οποίοι έχουν θεσπισθή. Το υπόμνημα σας διεβιβάσθη εις τον Υπουργό των Αποικιών ως εδήλωσα εν τη ανωτέρω μνημονευθείση επιστολή μου.

2. Ο Υπουργός των Αποικιών έχει διατάξει ήδη όπως πληροφορηθήτε ότι έχει μελετήσει μετά προσοχής τας εν τω υπομνήματί σας περιλαμβανομένας παραστάσεις και ότι δεν δύναται να δεχτή την άποψιν σας, ότι η Εκκλησία της Κύπρου κατέχει δικαιώματα ή προνόμια, τα οποία δεν υπόκεινται εις διακανόνισιν διά νόμου εν τω δημοσίω συμφέροντι ότι όσον αφορά

τους νόμους 25, 26 και 27 του 1937 οι Νόμοι ούτοι επιλαμβάνονται ζητημάτων, τα οποία δύνανται ορθώς να θεωρηθούν ως εμπύπτοια εις την Κανονικήν σφαίραν της κυβερνητικής εποπτείας και ελέγχου ότι αι πρόνοιαι των νόμων 33, 34 και 35 του 1937 υπηγορεύθησαν υπό των πολιτικών ενεργειών εις τας οποίας οι Αρχηγοί της Εκκλησίας εθεώρησαν πρέπον να επιδοθούν ενεργειών, αι οποίαι απέβλεπον εις το να προαγάγουν δυσαρέσκειαν και διατάραξιν της τάξεως εν τη νήσω ότι υπό τας περιστάσεις ταύτας ο υπουργός δεν είναι διατεθειμένος ν' αποσύρη τους νόμους 33 και 35 του 1937 ή ν' αναθεωρήση την πολιτικήν την υπογραμμισμένην εν τω νόμω 34, αλλ' ότι όσον αφορά τας ενστάσεις τας οποίας έχετε εγείρει διά θρησκευτικούς λόγους κατά των προνοιών του Νόμου 34, δι'ων εξουσιοδοτείται ο Κυβερνήτης να απόσχη εγκρίσεως Αρχιεπισκόπου μετά την εκλογήν δεν έχει συμβουλευσει εισέτι ούτος τον Βασιλέα εν σχέσει με τον Νόμον τούτον και ότι έχει παρακαλέσει τον κυβερνήτην να μελετήση την τροποποίησιν του Νόμου τούτου κατά τοιούτον τρόπον ώστε να προνοήται αποτελεσματική άσκησις του δικαιώματος του κυβερνήτου προς έγκρισιν προτού ουσιαστικώς συμπληρωθή η εκλογή.

3. Επιθυμώ να προσθέσω ότι ειδικαί προτάσεις επί του τελευταίου ούτου σημείου θα ανακοινωθούν προς υμάς εν ιδιαιτέρα επιστολή.

Εχω την τιμήν να είμαι Πανιερώτατε
Υμέτερος ευπειθής θεράπων
P.K.Σ. Στάνλεϊ
Προσωρινός Αποικιακός Γραμματεύς

Με μια δεύτερη επιστολή του ο Πάλμερ έδινε λεπτομέρειες των τροποποιήσεων στις οποίες ήταν διατεθειμένος να προβεί γύρω από το νόμο 1934 ώστε να μπορεί να εγκρίνει τους υποψηφίους για τον αρχιεπισκοπικόν θρόνον εκ των προτέρων.

Τη 27η Μαΐου 1938

Πανιερώτατε,

Ενετάλην υπό της Α.Ε. του Κυβερνήτου ν' αναφερθώ εις την επιστολήν μου (216/1937) της 27 Μαΐου 1938 και εν σχέσει με την τελευταίαν παράγραφον ταύτης, να πληροφορήσω υμάς ότι οι προτάσεις εις τας οποίας γίνεται υπαινιγμός αποβλέπουν εις την τροποποίησιν του Νόμου 34 του 1937 διά της λήψεως προνοιών ως ακολούθως:

α). Οτι οιαδήποτε Εκλογική Συνέλευσις καλουμένη να εκλέξη Αρχιεπίσκοπον οφείλει εις πρώτην ευκαιρίαν να ετοιμάση κατάλογον των υποψηφίων και δεν θα προχωρήση εις την εκλογήν, προτού ο κατάλογος ούτος υποβληθή εις τον Κυβερνήτην.

β). Οτι ο Κυβερνήτης δύναται να διαγράψη εκ του καταλόγου το όνομα οιοδήποτε υποψηφίου τον οποίο δεν εγκρίνει και ουδείς υποψήφιος του οποίου το όνομα έχει διαγραφή θα είναι εκλέξιμος.

γ). Οτι μετά την υπό του Κυβερνήτου έγκρισιν του καταλόγου ουδείς άλλος υποψήφιος θα προστεθή εις τον κατάλογον άνευ της συγκαταθέσεως του Κυβερνήτου.

2. Ο υπουργός των Αποικιών διέταξεν όπως πληροφορηθήτε ότι η Κυβέρνησις της Α. Μεγαλειότητος αποβλέπει μετά σοβαρού ενδιαφέροντος εις την επιβράδυνσιν διορισμού Αρχιεπισκόπου εις τον χηρεύοντα θρόνον. Εχουν ήδη παρέλθει περισσότερα των τεσσάρων ετών, αφ' ότου ο Αρχιεπισκοπικός θρόνος χηρεύει και, κατά την αντίληψιν της Κυβερνήσεως της Α. Μαγαλειότητος, δεν είναι προς το συμφέρον ούτε της Εκκλησίας ούτε του λαού, το να αφεθή να εξακολουθήση η παρούσα κατάστασις. Οθεν επιθυμώ να παρακαλέσω υμάς, όπως διατυπώσετε τας απόψεις σας εν σχέσει με την προτεινομένην τροποποίησιν του Νόμου 34, ως αύτη καθορίζεται ανωτέρω εντός προθεσμίας μη υπερβαινούσης τας 14 ημέρας από της ημερομηνίας της επιστολής ταύτης, ούτως ώστε να μη δύναται να χωρήση επιβράδυνσις εις την τροποποίησιν του Νόμου, εάν η τροποποίησις είναι

επιθυμητή.

3. Επιθυμώ περαιτέρω όπως πληροφορήσω υμάς ότι εάν δεν λάβητε αποτελεσματικά μέτρα διά την διεξαγωγήν εκλογής εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας της ανακοινσώσεως ταύτης η Κυβέρνησις της Α. Μεγαλειότητος μετά δισταγμού θα αναγκασθή να μελετήση το ζήτημα θεσπίσεως περαιτέρω νομοθεσίας διά να επιβάλη εκλογήν ως εγένετο τω **1908**.

4. Εν συμπεράσματι επιθυμώ να προσθέσω ότι εάν είναι αναγκαίον όπως η εκλογή του υποψηφίου του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου διεξαχθή εν Λευκωσία θα παρασχεθή υμίν άδεια εξόδου εκ Πάφου προς τον σκοπόν του να συμμετάσχητε της εκλογής όταν θα έχουν γίνει αι αναγκαία διευθετήσεις (ο Πάφου Λεόντιος είχε ήδη καταδικασθεί σε εντοπισμό στην Πάφο).

5. Αντίγραφα των επιστολων τούτων διαβιβάζονται εις τον διοικητήν Πάφου, παρακαλώ δε όπως δι οιανδήποτε ανακοίνωσιν, την οποίαν θα επιθυμείτε να κάμετε εις την Κυβέρνησιν επί των ζητημάτων τα οποία αναφέρονται εις τας επιστολάς ταύτας απευθυνθήτε εις εμέ, δι' εκείνου. Εις περίπτωσιν καθ' ην θα είχετε οιανδήποτε αμφιβολίαν περί της εννοίας οιαυδήποτε μέρους των ανακοινώσεων τούτων ο διοικητής Πάφου θα είναι έτοιμος να βοηθήση υμάς καθ' οιανδήποτε δυνατόν τρόπον.

Εχω την τιμήν Πανιερώτατε να είμαι
Υμέτερος ευπειθής θεράπων
Ρ.Κ.Σ. Στάνλεϊ
Προσωρινός Αποικιακός Γραμματεύς

Ο Λεόντιος καθυστέρησε για λίγο να απαντήσει στον Κυβερνήτη μέχρι το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου που γιόρταζε ο Απόστολος Βαρνάβας και τον πληροφορήσε ότι θα του έδινε τελική απάντηση αφού θα συνεννοείτο με τον Κυρηναίος Μακάριο:

"Εν τη Ιερά Μητροπόλει Πάφου,
τη **10η** προς την **11ην** Ιουνίου **1938**,
Ιερά επετείω της μνήμης του Αγίου Αποστόλου

Βαρνάβα,
Ιδρυτού και Προστάτου της Εκκλησίας Κύπρου.

Εξοχώτατε,

Λαμβάνομεν την τιμήν να αναγγείλωμεν παραλαβήν των δύο Υμετέρων εγγράφων **216/37Α** και **216/37** αμφοτέρων, ημερομηνίας **27** Μαΐου.

2. Διά των ειρημένων γραμμάτων η Υμετέρα Εξοχότης ποιείται αναφοράν εις το γράμμα αυτής της **7ης** Ιανουαρίου **1938** δι' ου εγνώριζε παραλαβήν ημετέρου υπομνήματος, διαμαρτυρομένου εναντίον διαφόρων πολιτικών νόμων, προσβαλλόντων την αγιωτάτην Εκκλησίαν Κύπρου, θεσπισθέντων επ' εσχάτων. Πληροφορεί δε ημάς διά του υπ' αριθμόν **216/37** περί των απόψεων του εντιμοτάτου Βρεττανού επί των Αποικιών Υπουργού αναφορικώς προς το περιεχόμενον της ημετέρας διαματυρίας και διά του υπ' αριθμόν **216/1937Α** προτείνει τροποποίηση τινά του υπ' αριθμόν **34** εκ των τελευταίων Κυβερνητικών νόμων των αφορώντων την εκλογήν Αρχιεπισκόπου Κύπρου.

3. Η Υμετέρα Εξοχότης γνωρίζει ότι η ελληνική Ορθόδοξος Εκκλησία Κύπρου διοικείται συνοδικώς και ότι η απάντησις ημών εις τα ρηθέντα έγγραφα Αυτής, ίνα είναι Κανονική και έγκυρος οφείλει να είναι συνοδική. Οθεν κατά καθήκον απεστείλαμεν αντίγραφα των ειρημένων γραμμάτων αυτής εις τον εν Χριστώ αγαπητόν αδελφόν και συλλειτουργόν εν συνόδω Πανιερώτατον Μητροπολίτην Κυρηναίας Κύριον Μακάριον, μετά την σχετικήν συνοδικήν ψήφον του οποίου και ευθύς ως ευρεθώμεν εις θέσιν να εκδόσωμεν συνοδικήν απάντησιν εις τα ειρημένα Αυτής έγγραφα, θα σπεύσωμεν να αποστείλωμεν αυτήν εις την Υμετέραν Εξοχότητα".

Ο Λεόντιος παραδέχθηκε όμως δημόσια ότι είχε γράψει στον Μητροπολίτη Μακάριο συνιστώντας του να απορριφθούν τα έγγραφα του Κυβερνήτη γιατί αντιτίθεντο στους Εκκλησιαστικούς κανόνες και συνιστούσαν επέμβαση στα θέματα της Εκκλησίας σχετικά με τη διενέργεια εκλογών.

Ανταποκριτής της εφημερίδας "Ελευθερία"

συναντήθηκε με το Λεόντιο στις **18 Ιουλίου 1938** στην Πάφο όπου ήταν εκτοπισμένος και έγραψε ότι ο Λεόντιος του είπε:

"Όταν έλαβα τα δύο γνωστά έγγραφα της Κυβερνήσεως διά το Αρχιεπισκοπικόν ζήτημα αφ' ενός μεν εγνώρισα προς αυτόν την λήψιν των αφ' ετέρου δε διεβίβασα αντίγραφα των δύο κυβερνητικών εγγράφων προς τον Άγιον Κυρηνείας εις Αθήνας και συνόδευσά ταύτα με σχετικήν συνοδευτικήν εισήγησιν επί των προτάσεων αίτινες περιείχοντο εις τα ειρημένα κυβερνητικά έγγραφα.

Εκ της περαιτέρω μετά του Πανιερωτάτου Πάφου συνομιλίας μας αντελήφθημεν ότι η Αυτού Πανιερότης διετύπωσε προς τον εν Αθήναις συναδέλφον του την γνώμην ότι δεν επιτρέπεται εις την Εκκλησίαν της Κύπρου να δεχθή τα τοιαύτας προτάσεις της κυβερνήσεως, ως αντιτιθεμένας εις τα σχετικά άρθρα του Καταστατικού Χάρτου της κυπριακής Εκκλησίας και εν γένει προς τους Εκκλησιαστικούς νόμους και δέον συνεπώς κατά την γνώμην του, η συνοδική απόφασις να είναι αρνητική".

Ο Λεόντιος αποκάλυψε στην ίδια συνέντευξή του ότι και ο Μητροπολίτης Μακάριος στην απάντησή του που ήλθε στις αρχές του ίδιου μήνα συνιστούσε όπως δοθεί αρνητική απάντηση στον Πάλμερ:

" Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηνείας απαντών εις την εισήγησιν του Τοποτηρητού, συμφωνεί εν τη επιστολή του ότι "δέον να είναι αρνητική η προς τας κυβερνητικάς προτάσεις απαντήσις, εφόσον κατά θεμελιώδεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας Κανόνας, θανόντος του Αρχιεπισκόπου και εν καιρώ Τοποτηρητείας πλην της τρεχούχης υπηρεσίας και ταύτης αποβλεπούσης ιδία εις την κανονικήν κατά τας κειμένας διατάξεις του Καταστατικού Χάρτου διεξαγωγήν της κανονικής εκλογής του Αρχιεπισκόπου, η Ιερά Σύνοδος δεν δικαιούται να επιληφθή της λύσεως οιοδήποτε άλλου εκκλησιαστικού ζητήματος, ήκιστα δε πάντων της τροποποιήσεως του καταστατικού Χάρτου, ην ζητούσιν αι κυβερνητικάί προτάσεις".

Μετά την απάντηση του Λεοντίου στον Κυβερνήτη ο υπουργός των Αποικιών δεν είχε πλέον άλλη εκλογή από του να εγκρίνει το Νόμο **34** του **1937** όπως αρχικά είχε προταθεί από τον Πάλμερ, δηλαδή να εγκρίνει ο Κυβερνήτης εκ των υστέρων και όχι εκ των προτέρων το νέο Αρχιεπίσκοπο.

Η έγκριση του Νόμου έγινε στις **11** Νοεμβρίου **1938** ύστερα από ένα ολόκληρο χρόνο από τη θέσπιση του από τον Κυβερνήτη. Οι άλλοι δύο Νόμοι δηλαδή ο **33** και **35** του **1937** είχαν ήδη εγκριθεί λίγους μήνες προηγουμένως, το Μάϊο του **1938**.

Έτσι με τις δύο πλευρές να διαφωνούν η εκλογή Αρχιεπισκόπου παρατάθηκε για πολλά ακόμα χρόνια και όταν θα ανέτελλαν καλύτερες ημέρες.